

Stortinget
v/ Utdannings- og forskningskomiteen

Oslo, 9. oktober 2019

Høringsnotat – statsbudsjettet 2020

Voksenopplæringsforbundet (Vofo) er interesseorganisasjonen til de 14 offentlig godkjente studieforbundene i Norge. Studieforbundene bidrar til organisert opplæring i nær 500 frivillige og ideelle medlemsorganisasjoner. Vofo har vært strategipartner i utviklingen Nasjonal kompetansepolitisk strategi, er part i Kompetansepolitisk råd og har plass i Nasjonalt fagskoleråd.

Tilskudd til Studieforbund

I statsbudsjett for 2020 foreslår Kunnskapsdepartementet 209,6 mill. kroner i tilskudd til studieforbund (Kap. 254 Post 70). Departementet skriver videre at: *«I løyvinga inngår ein reduksjon på 10 mill. kroner for å gi rom for andre prioriteringar. Reduksjonen vil bli teke frå opplæringstilskotet og vil ikkje omfatte tilretteleggingstilskotet eller grunntilskotet».*

VOFO ber om at:

- **Statsbudsjettets Kap. 254 Post 70 Tilskott til studieforbund lønns- og prisjusteres fra 2019 og økes med 25 millioner kr.**

Reduksjonen i tilskuddet til studieforbund er lagt frem samtidig som regjeringen foreslår endringer i voksenopplæringsloven med forskrift og en deling av studieforbundene mellom Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet. Kunnskapsdepartementet skriver i høringsnotatet at *«Det foreslås en todeling av ordningen der en del innrettes som et mer målrettet kompetansepolitisk virkemiddel og den andre delen med vekt på mer generell kursaktivitet i frivillig sektor ... Dette vil tydeliggjøre de ulike ordningenes funksjon og styrke, og dermed legitimere ordningenes eksistens i større grad enn i dag».* Videre fremgår det at studieforbundene som blir værende i Kunnskapsdepartementet anses som viktige bidragsytere i kompetansepolitikken, og vil kunne bidra konstruktivt med sin erfaring og sine tilbud inn i en slik kompetansereform¹. Vi stiller oss derfor uforstående til at man svekker studieforbundene, samtidig som man ønsker å tydeliggjøre ordningenes funksjon, styrke og legitimitet.

Tilskuddet til studieforbundene bidrar til å finansiere et stort mangfold av kurs og opplæringsvirksomhet over hele landet. For samfunnet er dette en veldig rimelig måte å støtte og styrke et mangfold av organisert opplæring på. For å kunne ivareta og styrke denne viktige rollen i samfunnet, er det avgjørende at organisasjonene sikres rammebetingelser som gjør at de kan utvikle, utvide og synliggjøre opplæringen.

¹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/3847e48fe1064cf3a4e9374f18940f87/horingsnotat-forslag-til-endringer-i-voksenopplæringsloven-og-friskoleloven.pdf>

Fafo lanserte nylig rapporten «Studieforbundene som læringskatalysatorer». Rapporten beskriver studieforbundenes rolle i voksenopplæringen, og undersøker hvilket utbytte deltakerne har av kursene. Et av hovedfunnene er at deltakere med lav formell kompetanse oppgir at kursene er relevante for deres nåværende jobb og potensielle fremtidige jobber, og at kursene ble et nytt og positivt møte med en teoretisk læringsarena. Lærere/instruktører uttaler at studieforbundene har klare forventninger til kvalitet i læringen og at studieforbundene har vært avgjørende for at kurs blir gjennomført. Videre viser rapporten at læringsutbyttet er stort, og vi erfarer at det gjelder hele spekteret av fagområder innenfor både kompetansepoltiske og kultur- og frivillighetspolitiske mål. Ni av ti uttaler at de lærte mye på kurset de fulgte.

Rapporten påpeker årvisse reduksjoner i tilskuddet og at frykten for dårligere økonomiske rammevilkår over tid kan slite på både ildsjeler og kursdeltakere og skaper lite forutsigbarhet².

Vi mener dette bekrefter studieforbundenes viktige rolle og bidrag i kompetansepoltikken som tilbydere av en læringsarena der deltakerne finner læringsmotivasjon, og opplever mestring og får et godt faglig utbytte.

Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner

VOFO ber om at:

- **Statsbudsjettets Kap. 254 Post 73 Tilskott til voksenopplæringsorganisasjonar lønns- og prisjusteres.**

Voksenopplæringsforbundet utfører betydelige samordningsoppgaver mellom studieforbundene og overfor det offentlige. Samordningsoppgavene regionalt vil få større betydning i årene framover og vi jobber for å styrke vår regionale tilstedeværelse. Gjennom vår deltakelse i Kompetansepoltisk råd er vi pådrivere for å gjøre frivillig og ideell sektor til en tydeligere bidragsyter i landets kompetansepoltikk, både nasjonalt og regionalt. Et av delmålene i kompetansepoltisk strategi er å stimulere til at flere finner læringsmotivasjon og bygger sin læringsevne gjennom opplæring i frivillig sektor. Sammen med studieforbundene jobber VOFO for å styrke studieforbundenes kurs som arena for å bekjempe utenforskap og fremme inkludering.

De varslede endringene i voksenopplæringsloven med forskrift stiller større krav til samordning mellom studieforbundene og det offentlige, i forhold til både kulturdepartementets og kunnskapsdepartementets områder. Dette vil være en betydelig arbeidsoppgave for oss framover.

Med hilsen

Voksenopplæringsforbundet

Hege Irene Fossum
Styreleder

Stian Juell Sandvik
Konstituert Generalsekretær

² <https://www.faf.no/images/pub/2019/20725.pdf>